

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića br. 2
81000 Podgorica Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/24-257/2

Podgorica, 31.01.2024. godine

Za: MINISTARSTVO SAOBRAĆAJA I POMORSTVA, Rimski Trg 46, Podgorica

gospodinu, Filipu Raduloviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Nacionalnog odbora za upravljanje vazдушnim prostorom

Veza: Vaš akt broj: 01-348/24-191/1 od 15.01.2024. godine

Poštovani gospodine Raduloviću,

Povodom *Predloga odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Nacionalnog odbora za upravljanje vazдушnim prostorom*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Ministarstvu finansija obratili ste se dopisom br. 01-348/24-191/1 od 15.01.2024. godine u kojem je navedeno da zbog prestanka funkcije zamjenika predsjednika navedenog Nacionalnog odbora došlo je do promjene i na njegov mjesto je imenovano drugo lice iz Ministarstva saobraćaja i pomorstva.

Na tekst Predloga odluke i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Za implementaciju navedenog Predloga odluke nijesu potrebna finansijska sredstva iz budžeta Države.

Imajući u vidu da se radi o novom imenovanju, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na navedeni Predlog odluke.

S poštovanjem,

Na osnovu člana 110 stav 4 Zakona o vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG“, br. 30/12, 30/17 i 82/20), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2024. godine, donijela je

**ODLUKU
O IZMJENI ODLUKE O OSNIVANJU NACIONALNOG ODBORA ZA UPRAVLJANJE
VAZDUŠNIM PROSTOROM**

Član 1

U Odluci o osnivanju Nacionalnog odbora za upravljanje vazdušnim prostorom (“Službeni list CG”, broj 125/22) u članu 2 stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi:

“2) Jasmin Krnić, načelnik Direkcije za infrastrukturu civilno-vazdušnog saobraćaja u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva, za zamjenika predsjednika;”.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj:
Podgorica, _____ 2024. godine

VLADA CRNE GORE

**Predsjednik,
Milojko Spajić**

OBRAZLOŽENJE

Pravni osnov za donošenje Odluke o osnivanju Nacionalnog odbora za upravljanje vazdušnim prostorom sadržan je u članu 110 stav 4 Zakona o vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG“, br. 30/12, 30/17 i 82/20), u kome se navodi da Vlada Crne Gore osniva Odbor za upravljanje radi preduzimanja preventivnih mjera, efikasnog djelovanja i otklanjanja posljedica uzrokovanih nezakonitim ometanjima civilnog vazduhoplovstva.

Shodno Odluci o osnivanju Nacionalnog odbora za upravljanje vazdušnim prostorom („Sl. list CG“, br. 125/22) u kome je imenovan Petar Odžić, tadašnji državni sekretar u Ministarstvu kapitalnih investicija, za zamjenika predsjednika, imajuću u vidu da mu je funkcija prestala u ministarstvu, na njegovo mjesto imenujemo Jasmina Krnića, načelnika Direkcije za infrastrukturu civilno-vazdušnog saobraćaja u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva.

S tim u vezi, potrebno je imenovati novog zamjenika predsjednika, čime će se omogućiti nesmetano funkcionisanje Odbora za upravljanje.

INDIVIDUANO

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	Ministarstvo saobraćaja i pomorstva
NAZIV PROPISA	Predlog odluke o izmjeni Odluke o osnivanju Nacionalnog odbora za upravljanje vazдушnim prostorom
1. Definisane probleme <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni i na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<ul style="list-style-type: none"> - Pravni osnov za donošenje Odluke o osnivanju Nacionalnog odbora za upravljanje vazдушnim prostorom sadržan je u članu 110 stav 4 Zakona o vazдушnom saobraćaju („Službeni list CG“, br. 30/12, 30/17 i 82/20), u kome se navodi da Vlada Crne Gore osniva Odbor za upravljanje radi preduzimanja preventivnih mjera, efikasnog djelovanja i otklanjanja posljedica uzrokovanih nezakonitim ometanjima civilnog vazduhoplovstva. - Kako je za razliku od predhodnog saziva ovog odbora došlo do određenih kadrovskih izmjena u organima državne uprave koji su značajni za rad ovog odbora, neophodno je donijeti novu Odluku o osnivanju Nacionalnog odbora za upravljanje vazдушnim prostorom kojom će se pomenuti problemi riješiti, i čime će se omogućiti nesmetano funkcionisanje Odbora. Upravljanje vazдушnim saobraćajem obuhvata operativne usluge u vazдушnom saobraćaju, upravljanje vazдушnim prostorima upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja, potrebne radi osiguranja sigurnog i efikasnog kretanja vazduhoplova tokom svih faza operacija vazduhoplova. - Neadekvatnim funkcionisanjem odbora, dolazi do ugroženosti svih vazduhoplovnih subjekata (Operatora vazduhoplova, Operatora aerodroma, Agencije za civilno vazduhoplovstvo, resorno ministarstvo, pa samim tim i država). 	
2. Ciljevi <ul style="list-style-type: none"> - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo. 	

- Cilj formiranja Odbora za upravljanje vazдушnim prostorom je da se omogući maksimalno korišćenje raspoloživog vazdušnog prostora putem dinamične raspodjele vremena korišćenja i povremena raspodjela vazdušnog prostora između različitih kategorija korisnika vazdušnog prostora na osnovu kratkoročnih potreba. U cilju podrške odvijanja sigurnog, redovnog i ubrzanog protoka vazdušnog saobraćaja uz maksimalno korišćenje kapaciteta kontrole letenja i uz obim saobraćaja koji odgovara kapacitetima koje su objavili određeni pružaoci usluga kontrole letenja.

U vezi sa navedenim, ovaj odsjek obavlja poslove koji se odnose na: klasifikaciju, dizajniranje i korišćenje vazdušnog prostora, mrežu vazdušnih puteva prema saobraćajnim tokovima, RVSM i FUA koncept, dizajniranje TSA, operativne postupke za ACAS, predlaže način organizovanja i infrastrukturu (COM, NAV, SUR) kontrole letenja i službe za upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja i postupak certifikovanja, nadzora u funkcionisanju i primjenu propisa za kontrolu letenja i službe za upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja; učestvuje u međunarodnoj koordinaciji i kooperaciji u dizajniranju i regulativi koja se odnosi na upravljanje vazdušnim prostorom i upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja.

3. Opcije

Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa)
Obrazložiti preferiranu opciju?

- Upravljanje vazdušnim saobraćajem (ATM), predlaže uslove za organizovanje i sprovodi postupak certifikovanja, nadzora u funkcionisanju i primjenu propisa u oblasti operativnih usluga u vazdušnom saobraćaju i upravljanja vazdušnim prostorom i upravljanja protokom vazdušnog saobraćaja, potrebnih radi obezbjeđivanja sigurnog i efikasnog kretanja vazduhoplova tokom svih faza operacija vazduhoplova.

Ovaj odsjek obavlja poslove koji se odnose na sljedeće operativne usluge u vazdušnom saobraćaju (ATS):

- 1) usluge informisanja vazduhoplova u letu (Flight Information Services - FIS) u svrhu pružanja savjeta i informacija potrebnih za sigurno, redovno i efikasno obavljanje letova;
- 2) usluge uzbunjivanja (Alerting Services - ALRS) uspostavljene u cilju izvještavanja nadležnih subjekata o vazduhoplovu kojem je potrebna pomoć traganja i spašavanja po potrebi pružanja pomoći tim subjektima tokom traganja i spašavanja vazduhoplova;
- 3) savjetodavne usluge u vazdušnom saobraćaju (SS) i usluge kontrole letenja (Air Traffic Control Services - ATC) uspostavljene u cilju sprječavanja sudara između vazduhoplova, između vazduhoplova i prepreka na manevarskim površinama aerodroma, kao i zbog ubrzanja i održavanja redovnog protoka vazdušnog saobraćaja.

Ovaj odsjek obavlja i poslove koji se odnose na upravljanje vazdušnim prostorom (Airspace Management - ASM), koje obuhvata planiranje, čiji je primarni cilj maksimiziranje upotrebe raspoloživog vazdušnog prostora putem dinamične raspodjele vremena korišćenja i povremeno, raspodjelom vazdušnog prostora između različitih kategorija korisnika vazdušnog prostora na osnovu kratkoročnih potreba, kao i poslove

koji se odnose na upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja (Air Traffic Flow Management - ATFM).

- Odbor za upravljanje vazdušnim prostorom sprovodi svoje aktivnosti u skladu sa Zakonom o vazdušnom saobraćaju i zaključenim međunarodnim ugovorima. Obaveza osnivanja ovog odbora proizilazi iz Multilateralnog ECAA Sporazuma, koji je Crna Gora ratifikovala 2007. godine i međunarodnih propisa ICAO, čiji je Crna Gora punopravni član. Kako je za razliku od predhodnog saziva ovog odbora došlo do određenih kadrovskih izmjena u organima državne uprave koji su značajni za rad ovog odbora, neophodno je donijeti novu Odluku o osnivanju Nacionalnog odbora za upravljanje vazdušnim prostorom.

4. Analiza uticaja

Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)

Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.

Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Upravljanje vazdušnim saobraćajem (ATM), predlaže uslove za organizovanje i sprovodi postupak sertifikovanja, nadzora u funkcionisanju i primjenu propisa u oblasti operativnih usluga u vazdušnom saobraćaju i upravljanja vazdušnim prostorom i upravljanja protokom vazdušnog saobraćaja, potrebnih radi obezbjeđivanja sigurnog i efikasnog kretanja vazduhoplova tokom svih faza operacija vazduhoplova.
- Osnivanjem Odbora za upravljanje vazdušnim prostorom uticaće se na primjenu koncepta fleksibilne upotrebe vazdušnog prostora koji se sastoji od tri nivoa, i to:
 - strateško upravljanje vazdušnim prostorom (nivo 1);
 - pre-taktičko upravljanje vazdušnim prostorom (nivo 2);
 - taktičko upravljanje vazdušnim prostorom (nivo 3).
- Primjena propisa neće izazvati troškove građanima i privredi, kao i malim i srednjim preduzećima.
- Imajući u vidu da se predlogom Odluke imenuje novi zamjenik predsjednika Odbora za upravljanje za vazdušnim prostorom, ne postoje troškovi za građane i privredu.
- Propisom se ne podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu kao i tržišna konkurencija.
- Primjenom propisa se ne stvaraju administrativna opterećenja kao i biznos barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?

Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.

Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekucu fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?

Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obracuna finansijskih izdataka/prihoda.

Da li su postojali problemi u preciznom obracunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?

Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.
- Implementacijom propisa se neće ostvariti prihodi za Budžet Crne Gore, imajući u vidu da se predlogom Odluke imenuje novi zamjenik predsjednika Odbora za upravljanje za upravljanje vazдушnim prostorom.
- Za implementaciju propisa nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.
- Nijesu postajale sugestije Ministarstva finansija na nacrt odnosno predlog propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako.

Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- U toku izrade Predloga odluke nije korišćena eksterna ekspertiza.
- U toku izrade Predloga odluke nijesu bile konsultovane zainteresovane strane, imajući u vidu da se predlogom Odluke imenuje novi zamjenik predsjednika Odbora za upravljanje za vazдушnim prostorom.
- U toku izrade Predloga nijesu postojale konsultacije sa zainteresovanim stranama.

7. Monitoring i evaluacija

Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?

Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?

Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Nijesu prepoznate potencijalne prepreke za implementaciju propisa.
- U cilju podrške odvijanja sigurnog, redovnog i ubranog protoka vazdušnog saobraćaja neki od indikatora za ispunjenje istih mogu biti uspješnost obavljanja poslova koji se odnose na Klasifikaciju, dizajniranje i korišćenje vazdušnog prostora mreža vazdušnih puteva prema saobraćajnim tokovima, RVSM i FUA koncept, dizajniranje TSA, operativne postupke za ACAS, način organizovanja i infrastrukturu (COM, NAV, SUR) kontrole letenja i službe za upravljanje protokom vazdušnog saobraćaja i postupak certifikovanja, nadzora u funkcionisanju i primjenu propisa za kontrolu letenja.
- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva će biti zadužen za sprovođenje monitoring i evaluacije primjene propisa.

Datum i mjesto
26. januar 2024. godine

MINISTAR

Filip Radulović

